

ÍNDEX

1.- INTRODUCCIÓ.

2.- CONTEXTUALITZACIÓ.

3.- OBJECTIUS DE LA MATÈRIA.

4.- PERFIL D'EIXIDA I COMPETÈNCIES CLAU DE L'ETAPA.

5.- CONCRECIÓ CURRICULAR.

6.- COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES.

7.- SABERS BÀSICS.

8.- RELACIÓ ENTRE ELS ELEMENTS CURRICULARS.

9.- ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES.

- Agrupacions:
- Espais:
- Centre:
- Exterior del centre:
- Digitals:
- Altres:
- Recursos i materials.
- Models metodològics.

10.- SITUACIONS D'APRENTATGE.

11.- VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT.

- Instruments de recollida d'informació.
- Criteris de qualificació de (matèria)
- Estratègies per al reforç i plans de recuperació per a la matèria suspesa.

12.- RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ.

13.- AVALUACIÓ DEL PROCÉS D'ENSENYAMENT I DE LA PRÀCTICA DOCENT.

ANNEX I: AVALUACIÓ PRÀCTICA DOCENT

1. INTRODUCCIÓ

Extret de la pàgina del decret /2022).

Les matèries de Llatí al Batxillerat es presenten com optatives dins de la modalitat d'Humanitats i CCSS.

L'estudi del llatí aporta a l'alumnat habilitats que ajuden a enriquir el seu lèxic, promouen el coneixement i l'ús meditat de les llengües oficials de la C. Valenciana i altres estrangeres.

A més a més, permet apropar el seu repertori lingüístic mitjançant la reflexió sobre el funcionament de la llengua llatina i la seua evolució. Així, l'estudi del llatí incentiva el respecte a la diversitat lingüística i cultural.

2. CONTEXTUALITZACIÓ

El llatí al Batxillerat està ben assolit al centre IES Ramon Muntaner. Junt amb el grec componen la formació en llengües clàssiques de l'itinerari d'Humanitats que dirigeix a l'alumnat a estudis superiors de filologia, magisteri, turisme, filosofia, traducció i interpretació, pedagogia, dret...

El llatí al Batxillerat es nutreix del contingut que s'imparteix a les matèries de Cultura Clàssica i Llatí en ESO.

La docent que imparteix aquesta matèria és Mariví Mayoral, definitiva al centre des del curs 09/10 i cap de departament de llatí i directora del centre.

El grup està format per 6 estudiants que tenen coneixements...

La llengua vehicular de la matèria serà el valencià i el llatí, seguint el Pla Lingüístic del centre.

3. OBJECTIUS DE LA MATÈRIA

Extret de la pàgina del decret /2022).

L'objectiu primordial del llatí al batxillerat és el coneixement de la llengua i cultura llatines, descobrint i valorant la importància del llatí per a la millora de la seua pròpia llengua i l'aprenentatge d'altres noves, així com el coneixement de les arrels de la societat actual.

4. PERFIL D'EIXIDA I COMPETÈNCIES CLAU DE L'ETAPA

Competències Clau extretes de la pàgina del decret /2022).

La relació de les competències clau i la contribució de la matèria es pot consultar en la pàgina del decret /2022).

APORTACIÓ DE la matèria A LES COMPETÈNCIES CLAU (X: poc / XXX: molt)

C. Clau	Lingüística	Pluriling	Mat, ccia, tecnologia	Digital	Personal, social, aprendre	Ciutadana	Emprenedora	Consciència i expressió cultural
Aportació	XXX	XXX	X	X	XX	XX	XX	XXX

5. CONCRECIÓ CURRICULAR

Donat que l'alumnat matriculat a Llatí I té ja coneixements previs de la llengua llatina a l'haver cursat a 4t ESO la matèria de Llatí, el ritme de treball serà més fluit i facilitarà l'assimilació dels nous continguts.

Al primer curs de Llatí partirem de nivell zero fins que s'aconsegueixca una visió genèrica de tota la morfologia nominal, adjectival, pronominal i verbal que ajudarà a enfrontar-se a Llatí II amb un major bagatge.

A continuació s'enumeraran que es treballarà al llarg de tot el curs de forma gradual i distribuït en 9 situacions d'aprenentatge:

1.- **Textos llatins:** l'alumnat s'enfrontaran, per mig del mètode deductiu-inductiu, a textos en llatí de dificultat ascendent.

2.- **Temes de cultura:** que permetrà a l'alumnat començar amb el treball d'investigació que portaran a la reflexió i al pensament crític.

3.- **Evolució de la llengua llatina:** es treballarà el lèxic culte i patrimonial que prové del llatí i els llatinismes que perduren en la nostra llengua.

4.- **Lectures:** la lectura de textos en castellà-valencià sobre adaptacions a obres clàssiques.

5.- **Activitats, exercicis, projectes, reflexions...:** varietat metodològica per a fer més atractiu el procés d'ensenyament-aprenentatge.

6.- **Llatí viu:** xicotets diàlegs, descripció de quadres mitològics o històrics...

7.- **Comentari artístic:** imàgens clàssiques que donen peu al comentari.

8.- **Esperit emprenedor, iniciativa personal i autoavaluació:** treball que l'alumnat tinga que realitzar en casa o a l'aula diàriamente.

9.- **Activitats complementàries:** Visites, Dies de..., Rèpliques en altres grups, participació en les activitats de centre...

6. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Extret de la pàgina del decret /2022).

- **CE1:** Analitzar els **elements bàsics** de la llengua llatina, identificant i reflexionant sobre su funcionament lingüístic. Entendre la vinculació que existeix entre la **gramàtica i sintaxi**.
- **CE2:** Identificar i valorar els principals elements làxics llatins, les seues variacions i el seu legat en les llengües conegudes per l'alumnat a través de l'aprenentatge de **l'etimologia, llatinismes, composició i derivació**.
- **CE3:** Argumentar, interpretar, traduir i produir **textos llatins, escrits i orals** de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció.
- **CE4:** Identificar i valorar contribucions de la **cultura llatina** en l'origen de la ciutadania europea i relacionar críticament el present i el passat.
- **CE5:** Identificar i valorar el **patrimoni històric, arqueològic, artístic i cultural**, material i immaterial, de la civilització llatina com a font de saber i d'inspiració de diferents manifestacions culturals.

7. SABERS BÀSICS

Extret de la pàgina del decret /2022).

- **SB1-1: Estructura de la llengua llatina:** abecedari, pronunciació i accentuació; paraules variables i invariables; concepte de llengua flexiva: nominal, adjectival i pronominal: casos i usos; el verb llatí; concordància i ordre de les paraules; l'oració simple i composta; formes nominals del verb.
- **SB1-2: Textos llatins: interpretació, traducció i producció:** estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los. Estratègies, ferramentes i tècniques de retroversió de textos.
- **SB2: El llatí i el plurilingüisme:** ètims, derivació, composició i llatinismes: origen i evolució dels sistemes d'escriptura, l'alfabet llatí. Etapes de l'evolució de la llengua llatina. Anàlisi i comprensió de lexemes, sufixos i prefixos en paraules de les llengües cooficials de la comunitat. Expressions i llatinismes d'ús freqüent, integrats en les llengües modernes i el seu ús en diferents tipus de textos.
- **SB3: Literatura Llatina:** La llengua llatina com a principal via de transmissió del món clàssic.
- **SB4: Roma:**
 - **Pervivència:** principals aspectes geogràfics; cultural i socials i etapes històriques del món romà.
 - **Legat:** relació de Roma amb cultures antigues i la seua aportació a la cultura i el pensament de la societat occidental. Elements més destacats del patrimoni romà a la península ibèrica.

8. RELACIÓ ENTRE ELS ELEMENTS CURRICULARS

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES (CE)	SABERS BÀSICS (SB)	CRITERIS D'AVALUACIÓ (CAV)
<p>CE1: Analitzar els elements bàsics de la llengua llatina a través de la comparació amb les llengües conegudes per l'alumnat.</p>	<p>SB1-1: Estructura de la llengua llatina. SB1-2: Textos llatins i la seua interpretació, traducció i producció.</p>	<p>(CAV-A1): Identificar i analitzar els aspectes morfològics elementals del llatí en frases i textos de dificultat graduada. (CAV-A2): Distinguir i analitzar els aspectes sintàctics fonamentals del llatí en frases i textos de dificultat graduada. (CAV-A3): reconèixer i ajustar adequadament els casos de concordança morfològica i sintàctica atenent a la seua classificació i context oracional. (CAV-A4): Identificar els diferents temps verbals llatins atenent a la seua classificació i context oracional. (CAV-A5): Valorar la importància del llatí com a mitjà de transmissió de cultura i comunicació.</p>
<p>CE2: CE2: Identificar i valorar els principals elements làxics llatins, les seues variacions i el seu legat en les llengües conegudes per l'alumnat a través de l'aprenentatge de l'etimologia, llatinismes, composició i derivació.</p>	<p>SB2: El llatí i el plurilingüisme.</p>	<p>(CAV-B1): Fer ús pertinent dels llatinismes i expressions llatines més comuns en el seu context. (CAV-B2): Identificar i sistematitzar la presència d'ètims llatins a les llengües romàniques i altres llengües del repertori lingüístic de l'alumnat. (CAV-B3): Deduir el significat etimològic d'un terme d'ús comú, servint de la comunicació amb altres llengües del seu repertori. (CAV-B4): Explicar la relació del llatí amb les llengües modernes emprant els coneixements lingüístics del repertori de l'alumnat.</p>
<p>CE3: Argumentar, interpretar, traduir i produir textos llatins, escrits i orals de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció.</p>	<p>SB1-2: Textos llatins i la seua interpretació, traducció i producció.</p>	<p>(CAV-C1): Aplicar els principals elements del sistema de la llengua llatina per a la seua comprensió i expressió oral i escrita. (CAV-C2): Llegir textos i comprendre missatges orals i escrits de dificultat graduada en llatí. (CAV-C3): Produir frases o textos senzills escrits i orals en llatí, individualment o en grup, emprant les estructures i estratègies apreses. (CAV-C4): Interpretar i traduir frases o textos llatins adaptats i de dificultat graduada, fent ús dels recursos i estratègies apreses. (CAV-C5): Valorar la importància del llatí com a medi de transmissió de cultura i la comunicació escrita i oral.</p>
<p>CE4: Identificar i valorar contribucions de la cultura llatina en l'origen de la ciutadania europea i relacionar críticament el</p>	<p>SB3: Literatura llatina. SB4: Roma: pervivència i legat.</p>	<p>(CAV-D1): Identificar i debatre sobre els principals esdeveniments polítics, històrics i socials de la civilització llatina i relacionar-los amb la situació sociopolítica europea actual emprant les fonts clàssiques i actuals. (CAV-D2): Reconèixer la influència de la</p>

<p>present i el passat.</p>		<p>mitologia clàssica com a font d'inspiració de manifestacions literàries i artístiques. (CAV-D3): Elaborar i presentar continguts propis en diversos formats mitjançant l'ús de la recerca d'informació adient. (CAV-D4): Expressar respectuosament opinions argumentades sobre la importància de la multiculturalitat per al desenvolupament de la societat.</p>
<p>CE5: Identificar i valorar el patrimoni històric, arqueològic, artístic i cultural, material i immaterial, de la civilització llatina com a font de saber i d'inspiració de diferents manifestacions culturals.</p>	<p>SB3: Literatura llatina. SB4: Roma: pervivència i llegat.</p>	<p>(CAV-E1): Explorar la presència del llegat romà en l'entorn i localitzar exemples de la pervivència de l'antiguitat clàssica en la vida quotidiana. (CAV-E2): Valorar la presència de referents patrimonials arqueològics, arquitectònics i artístics romans en l'entorn més pròxim i a la península ibèrica. (CAV-E3): Dissenyar, planificar i realitzar activitats orientades al coneixement i apreci pel passat romà. (CAV-E4): Mostrar respecte per les expressions culturals i valors cívics del nostre passat com un element significatiu de la nostra identitat.</p>

9. ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES

Agrupacions.

- Individual, per parelles o grups segons el nombre d'alumnat.
- Per a l'elaboració i exposició de projectes i treballs de recerca: màxim parelles.

Espais.

Centre:

Aula matèria de Clàssiques amb capacitat màxima de 15 estudiants.

Aula amb material específic de llatí i grec amb mapes, una vitrina amb elements i rèpliques d'objectes de la cultura clàssica i material bibliogràfic.

A més a més, hi ha un ordinador, amb canó i altaveus i una pissarra blanca on es projecten els textos i imatges d'interès.

L'alumnat relaciona aquest espai amb la docència de les llengües clàssiques i es senten més còmodes i en un ambient molt familiar i de confiança.

Durant el curs, l'alumnat farà un taller de mitologia a l'alumnat de 1r ESO. Es realitzarà a l'aula dels grups de 1r ESO emprant així altres instal·lacions del centre.

Exterior del centre:

Visita a restes arqueològics, museus, obres de teatre...

Digitals:

Visualització de documentals, visita a pàg web, podcast... per a fer treballar la part de cultura, història i llegat.

Altres:

Llocs que l'alumnat elegisca per al seu procés d'aprenentatge i estudi: la biblioteca, el Centre Jove...

Recursos i materials.

Analògics:

- Dossier elaborat per la docent i accessible en la plataforma AULES.
- Retoladors fosforescents: groc, verd, rosa, blau i taronja.
- Diccionari llatí – valencià/català o llatí – castellà.
- Llibres de consulta de la biblioteca del centre i fons del seminari.

- Mapes i atles de l'aula.

Digitals:

- Power-point sobre cultura i mitologia clàssica accessible des de la plataforma AULES.
- Plataforma AULES.
- Pàgines web sobre el món clàssic.
- Documentals, podcast, programes accessibles des de Youtube i plataformes lliures.

Humans:

- Docent, alumnat, escriptors o escriptores que donen conferències i els guies turístics que expliquen els museus, les restes arqueològiques, rutes històriques...

Models metodològics.

El procés d'ensenyament-aprenentatge potenciarà la transversalitat i la interdisciplinarietat tant com matèries lingüístiques com Ciències Socials, Tecnologia, Biologia, Matemàtiques, Educació Física, Música...

S'ha de promoure un ensenyament actiu i àgil que compte amb el recolçament de les TIC i situacions d'aprenentatge que afavorisquen la possibilitat d'aprendre gaudint amb activitats, jocs, tallers, visites i reptes didàctics que promouen la superació i el desenvolupament personal de l'alumnat, la seua motivació i la seua creativitat.

1.- Textos llatins: L'alumnat s'enfrontarà, mitjançant el mètode deductiu-inductiu, a textos en llatí de dificultat ascendent a mesura que avança el curs a partir del qual coneixerà la gramàtica de la llengua llatina. Els textos orals i escrits en llatí adaptats al nivell de l'alumnat en cada moment versen sobre mitologia, cultura, història, metamorfosi... tots els textos aniran acompanyats de quadres o imatges per a ajudar a la comprensió i deducció del vocabulari.

L'alumnat anirà adquirint amb el treball d'aquests textos i augmentant el seu bagatge lèxic en la llengua llatina ja que l'ús del diccionari en aquest primer curs serà ocasional. A més a més, anirant sumant els conceptes gramaticals característics i propis de la llengua llatina: morfologia i sintaxi:

- Per a l'estudi i diferenciació de les diferents arrels en l'enunciat d'un verb llatí s'emprarà la següent gama cromàtica:

arrel de present; infinitiu; arrel de perfet; arrel de supí.

- Per a facilitar la comprensió i estudi de la sintaxi en la subordinació, s'emprarà la següent gama cromàtica:

Or sub Adjectival – Or sub Adverbial – Or sub Substantiva

- El color taronja s'emprarà per a resaltar en els textos aquells elements nous i per a ensenyar a l'alumnat tècniques d'estudi per mig de la discriminació de colors i símbols.

Amb el sistema de colors s'estimula la memòria fotogràfica i ajuda a l'alumnat a retindre els conceptes més fàcilment. Es treballarà tamé la comprensió lectora per mig de qüestions en llatí que l'alumnat haurà de contestar en llatí.

2.- Temes de cultura: que permetrà a l'alumnat iniciar-se en el treball d'investigació. Aquests treballs, individuals o en grup, tindran com a punt de partida els temes presentats en els sabers bàsics de la matèria. Els treballs poden ser presentats de la forma que l'alumnat o grup d'alumnat que desitgen, segons les habilitats: textos il·lustrats, mural, dramatització, etc. Aquests treballs seran també objecte d'avaluació. Han de portar a l'alumnat a la reflexió i al pensament crític.

3.- Evolució de la llengua llatina: per mig d'activitats de comparació i evolució es treballarà el lèxic culte i patrimonial que prove del llatí. També els llatinismes que perduren en la nostra llengua.

4.- Lectures: La lectura de textos es treballarà seguint un guió i hauran de realitzar una exposició o una prova escrita per a demostrar que han llegit l'obra.

El foment de la lectura millorarà la comprensió i expressió escrita i aproparà a l'alumnat a autors clàssics. Entre les lectures trimestrals tenim:

- 1ª Avaluació: Ego, Polyphemus!
- 2ª Avaluació: Metamorfosi, d'Ovidi. Adaptació de Vicens Vives.
- 3ª Avaluació: Obra de teatre que gaudirem en Sagunt en els Ludi.

La lectura en veu alta i la comprensió i interpretació de textos llatins serà la metodologia més emprada a l'aula.

5.- Situacions variades d'aprenentatge: lectures, preguntes de comprensió sobre el text llatí, exposicions orals, tallers sobre cultura romana a cursos inferiors, exposicions en el centre...

6.- Llatí viu: dinàmiques en llatí per a treballar el llatí com a llengua viva: xicotets diàlegs, descripció de quadres mitològics o històrics...

7.- Comentari artístic: s'acompanyaran els textos treballats en classe amb imatges clàssiques que donen peu al comentari tant en llatí a mode descriptiu com en valencià a mode de comentari cultural i artístic.

8.- Esperit emprenedor, iniciativa personal i autoavaluació: treball que l'alumnat ha de realitzar en cada diariament, per la qual es proposarà cada dia alguna activitat que suposa una reflexió i aprenentatge d'allò que es treballa a classe. Els treballs proposats per a casa seran tant de tipus gramatical com sobre aspectes culturals que facen que l'alumnat utilitze i consulte diferents fonts d'informació. Amb aquest treball l'alumnat és conscient de la seua evolució i detecta allò que no ha assimilat i precisa de reforç, així pot consultar a la docent.

9.- Visites: per mig de visites a restes arqueològics (Valentia, Saguntum, Lucentum...) o de visites a museus (MARQ, El Prado, Museu Arqueologia València o Alacant...) apropant a l'alumnat al món romà d'una forma més directa.

Tot açò es distribueix en **9 situacions d'aprenentatge** compostes per una sèrie d'activitats de morfologia, de comprensió i expressió oral i escrit de textos llatins, de qüestions en llatí, d'evolució del llatí al castellà i valencià, llatinismes i cultura romana que l'alumnat haurà de realitzar i entregar corregit el dia de l'examen.

10. SITUACIONS D'APRENTATGE

SITUACIÓ D'APRENTATGE Nº 1: Títol: Dei Deaque Romani!	TEMPORALITZACIÓ 1ª avaluació / 2ª avaluació / 3ª avaluació (setembre-octubre) Nº sessions: 13	
Descripció/Justificació: <i>Introducció a la llengua llatina, elements bàsics de la llengua llatina, introducció als textos llatins: interpretació, traducció i comprensió. Marc geogràfic de la península itàlica i del Mediterrani.</i>		
Sabers bàsics	Competències específiques	Criteris d'avaluació
<p style="text-align: center;">Sistema llengua llatina:</p> <p>Llengua flexiva: cassos, declinació i conjugació. Categories gramaticals. Sintaxi: oració copulativa, transitiva i intransitiva. Iniciació a la traducció. L'oració simple. Introducció als casos i les seues funcions. L'enunciat. 1ª-2ª declinació. Adjectius 2-1-2. Introducció a la morfologia verbal. L'enunciat. L'indicatiu: verbs regulars i verb SUM: present, imperatiu, imperfet, futur i pretèrit perfet.</p>	CE 1: Elements bàsics de la llengua llatina	A1 – A2 – A3 – A4 – A5
<p>El llatí i el plurilingüisme:</p> <p>Evolució semàntica: patrimonials, vulgarismes, cultismes, semicultismes i doblats.</p> <p>Llatinismes: <i>medium, placet, placebo, stricto sensu, lato sensu, in situ, motu proprio, de incognito, aurea mediocritas, rara avis, alma mater, verbi gratia, vademecum, alias.</i></p> <p><i>L'indoeuropeo. Història de la llengua llatina. Llengües romàniques.</i></p>	CE 2: Elements lèxics llatins, etimologia, llatinismes, composició i derivació	B1 – B2 – B3 – B4
Textos llatins i la seua interpretació, traducció i producció.	CE 3: Textos llatins: interpretar, traduir i produir.	C1 – C2 – C3 – C4 – C5
<p style="text-align: center;">Roma i la seua pervivència:</p> <p>Marc geogràfic de la Península Itàlica i del Mare Nostrum.</p>	<p>CE 4: Cultura llatina i el seu llegat.</p> <p>CE 5: Patrimoni i</p>	D1 – D2 – D3 – D4

	llegat.	
--	---------	--

SITUACIÓ D'APRENENTATGE N° 2: Títol: <i>Alea iacta est!</i>	TEMPORALITZACIÓ 1ª avaluació / 2ª avaluació / 3ª avaluació (octubre) Nº sessions: 13	
Descripció/Justificació: <i>Continuem ampliant continguts gramaticals llatins per a poder enfrontar-se a textos cada cop més complicats i amb més vocabulari. De forma inductiva, l'alumnat entrarà en contacte amb: Introducció a l'anàlisi sintàctica i a la subordinació. Introducció als verbs compostos. Pronoms personals, possessius i 3ª declinació. Cultura i legat: infantesa, alfabet llatí i nombres romans.</i>		
Sabers bàsics	Competències específiques	Criteris d'avaluació
<p>Sistema llengua llatina:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pretèrit plusquamperfet. - Quod Explicatiu. - Infinitiu concertat. - Verb Possum. - Pronoms personals i possessius. - 3ª declinació. 	CE 1: Elements bàsics de la llengua llatina	A1 – A2 – A3 – A4 - A5
<p>El llatí i el plurilingüisme: <i>Evolució fonètica: Vocals llargues i breus; lels diftongs.</i></p> <p>Llatinismes: ad nauseam, alea iacta est, de facto, de iure, dura lex sed lex; excusatio non petita, accusatio manifesta; in albis, in dubio pro reo, in mente, in pectore, inter vivos, mea culpa, quid, snob, sub iudice, summum, totum revolutum.</p> <p>- Alfabet llatí i nombres romans.</p>	CE 2: Elements lèxics llatins, etimologia, llatinismes, composició i derivació	B1 – B2 – B3 - B4
Textos llatins i la seua interpretació, traducció i producció.	CE 3: Textos llatins: interpretar, traduir i produir.	C1 – C2 – C3 – C4 - C5
Roma i la seua pervivència: Naixement, infantesa, educació i jocs.	CE 4: Cultura llatina i el seu llegat. CE 5: Patrimoni i llegat.	D1 – D2 – D3 – D4

SITUACIÓ D'APRENENTATGE N° 3: Títol: <i>Capitulum III</i>	TEMPORALITZACIÓ 1ª avaluació / 2ª avaluació / 3ª avaluació (novembre) Nº sessions: 13	
Descripció/Justificació:		

Continuem ampliant continguts gramaticals llatins per a poder enfrontar-se a textos cada cop més complicats i amb més vocabulari. De forma inductiva, l'alumnat entrarà en contacte amb: L'anàlisi sintàctica més complexa i a la subordinació. Preposicions i adverbis. 4^a i 5ª declinació. Cultura i legat: família, matrimoni, divorci i tipus d'habitatge. Celebrarem les Saturnalia.

Sabers bàsics	Competències específiques	Criteris d'avaluació
<p>Sistema llengua llatina:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preposicions. - Adverbis. - 4^a i 5ª declinació. 	CE 1: Elements bàsics de la llengua llatina	A1 – A2 – A3 – A4 - A5
<p>El llatí i el plurilingüisme: <i>Evolució fonètica: consonants en síl·laba inicial i final.</i></p> <p>Llatinismes: accesit, ad libidum, cogito ergo sum, confer, ecce homo, et cetera, ex cathedra, in illo tempore, in media res, in fraganti, morituri te salutant, primus inter pares, tu quoque fili mi, ultimum.</p>	CE 2: Elements lèxics llatins, etimologia, llatinismes, composició i derivació	B1 – B2 – B3 - B4
Textos llatins i la seua interpretació, traducció i producció.	CE 3: Textos llatins: interpretar, traduir i produir.	C1 – C2 – C3 – C4 - C5
<p>Roma i la seua pervivència: Família, matrimoni i divorci. Tipus d'habitatge: domus, villa et insula. Celebració de les <i>Saturnalia</i>.</p>	<p>CE 4: Cultura llatina i el seu llegat.</p> <p>CE 5: Patrimoni i llegat.</p>	D1 – D2 – D3 – D4

SITUACIÓ D'APRENENTATGE N° 4: Títol: Capitulum IV	TEMPORALITZACIÓ 1 ^a avaluació / 2 ^a avaluació / 3 ^a avaluació (desembre-gener) Nº sessions: 11	
Descripció/Justificació: <i>Afiancem els conceptes i continguts treballats a la 1ª avaluació. Ampliem coneixements i conceptes propis de la llengua llatina: Pronoms demostratius i anafòrics. Adjectius de la 3ª declinació i compostos del verb SUM.</i>		
Sabers bàsics	Competències específiques	Criteris d'avaluació
<p>Sistema llengua llatina:</p> <p>Pronoms demostratius. Pronoms anafòrics. Adjectius 3ª declinació. Compostos de SUM.</p>	CE 1: Elements bàsics de la llengua llatina	A1 – A2 – A3 – A4 - A5
<p>El llatí i el plurilingüisme: Evolució de les oclusives sordes i sonores intervocàliques.</p>	CE 2: Elements lèxics llatins, etimologia, llatinismes, composició i derivació	B1 – B2 – B3 - B4

Llatinismes: <i>ad invicem, alter ego, corpus delicti, curriculum vitae, deo gratias, ex professo, in extremis, in vitro, inter nos, nota bene, peccata minuta, per se, persona non grata, post data, status.</i>		
Textos llatins i la seua interpretació, traducció i producció.	CE 3: Textos llatins: interpretar, traduir i produir.	C1 – C2 – C3 – C4 – C5
Roma i la seua pervivència: Classes socials i magistratures.	CE 4: Cultura llatina i el seu llegat.	D1 – D2 – D3 – D4
	CE 5: Patrimoni i llegat.	

SITUACIÓ D'APRENENTATGE N° 5: Títol: <i>Capitulum V</i>	TEMPORALITZACIÓ 1 ^a avaluació / 2 ^a avaluació / 3 ^a avaluació (gener-febrer) Nº sessions: 11	
Descripció/Justificació: <i>Continuem ampliant continguts gramaticals llatins per a poder enfrontar-se a textos cada cop més complicats i amb més vocabulari. De forma inductiva, l'alumnat entrarà en contacte amb: Graus de l'adjectiu, veu passiva (infectum), complement agent. Cultura i legat: Religió i Calendari.</i>		
Sabers bàsics	Competències específiques	Criteris d'avaluació
Sistema llengua llatina: – graus de l'adjectiu. – Veu passiva d'infectum. – Complement Agent. – Numerals.	CE 1: Elements bàsics de la llengua llatina	A1 – A2 – A3 – A4 – A5
El llatí i el plurilingüisme: <i>Evolució de grups consonàntics: -gn-, -mn-, -nn-, -ct.</i> Llatinismes casus belli, ex libris, iunior, lectio difficilior, manu militari, maxime, senior, sui generis, veni vidi vici.	CE 2: Elements lèxics llatins, etimologia, llatinismes, composició i derivació	B1 – B2 – B3 – B4
Textos llatins i la seua interpretació, traducció i producció.	CE 3: Textos llatins: interpretar, traduir i produir.	C1 – C2 – C3 – C4 – C5
Roma i la seua pervivència: Religió i Calendari.	CE 4: Cultura llatina i el seu llegat.	D1 – D2 – D3 – D4
	CE 5: Patrimoni i llegat.	

	llegat.	
--	---------	--

SITUACIÓ D'APRENENTATGE Nº 6: Títol: Capitulum VI.	TEMPORALITZACIÓ 1ª avaluació / 2ª avaluació / 3ª avaluació (febrer-març) Nº sessions: 12
--	--

Descripció/Justificació:

Continuem ampliant continguts gramaticals llatins per a poder enfrontar-se a textos cada cop més complicats i amb més vocabulari. De forma inductiva, l'alumnat entrarà en contacte amb:
L'anàlisi sintàctica més complexa i a la subordinació. Introducció als participis de present i perfet:
Part concertat, Abl Absolut i veu passiva de perfet. Cultura i legat: art: pintura, escultura, arquitectura, ingenyeria... temps lliure.

Sabers bàsics	Competències específiques	Criteris d'avaluació
<p>Sistema llengua llatina:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Morfologia i Sintaxis: Participi present. - Morfologia i Sintaxi: participi perfet. - Or Sub Adv Ablatiu Absolut - Veu Passiva (perfet) - Memorandum 	CE 1: Elements bàsics de la llengua llatina	A1 – A2 – A3 – A4 - A5
<p>El llatí i el plurilingüisme:</p> <p><i>Evolució fonètica: grups consonàntics -cul- i -lil-</i></p> <p>Llatinismes: cave canem, desiderata, errata, ex aequo, id est, ipso facto, lapsus, modus vivendi, numerus clausus, urbi et orbi..</p>	CE 2: Elements lèxics llatins, etimologia, llatinismes, composició i derivació	B1 – B2 – B3 - B4
Textos llatins i la seua interpretació, traducció i producció.	CE 3: Textos llatins: interpretar, traduir i produir.	C1 – C2 – C3 – C4 - C5
<p>Roma i la seua pervivència:</p> <p>Art: pintura, escultura, arquitectura, ingenyeria... Temps lliure. - Celebració dia de la dona: Exposició dones en època clàssica.</p>	<p>CE 4: Cultura llatina i el seu llegat.</p> <p>CE 5: Patrimoni i llegat.</p>	D1 – D2 – D3 – D4

SITUACIÓ D'APRENENTATGE Nº 7: Títol: Capitulum VII	TEMPORALITZACIÓ 1ª avaluació / 2ª avaluació / 3ª avaluació (març-abril) Nº sessions: 13
--	---

Descripció/Justificació:

Continuem ampliant continguts gramaticals llatins per a poder enfrontar-se a textos cada cop més complicats i amb més vocabulari. De forma inductiva, l'alumnat entrarà en contacte amb:
Infinitiu present passiu. Orac Sub Inf Concertat i no concertat. Conjunció Sub QUOD. Cultura i legat: història de Roma.

Sabers bàsics	Competències	Criteris d'avaluació
---------------	--------------	----------------------

	específiques	
<p>Sistema llengua llatina: Morfologia: infinitiu actiu i passiu. Or Sub Subst Inf Concertat Conjunció i valors de QUOD</p>	CE 1: Elements bàsics de la llengua llatina	A1 – A2 – A3 – A4 - A5
<p>El llatí i el plurilingüisme: Evolució dels grups consonàntics -ti-+vocal: cl-, fl-, pl- Llatinismes: <i>bis, carpe diem, condicio sine qua non, gaudeamus igitur iuvenes dum sumus..., opera prima, panem et circenses, podium, quorum, tertium non datur, una voce, vis comica, viva voce, vox populi.</i></p>	CE 2: Elements lèxics llatins, etimologia, llatinismes, composició i derivació	B1 – B2 – B3 - B4
Textos llatins i la seua interpretació, traducció i producció.	CE 3: Textos llatins: interpretar, traduir i produir.	C1 – C2 – C3 – C4 - C5
<p>Roma i la seua pervivència: Etapas històriques de Roma (I): Fundació de Roma. Època monàrquica.</p>	CE 4: Cultura llatina i el seu llegat.	D1 – D2 – D3 – D4
	CE 5: Patrimoni i llegat.	

SITUACIÓ D'APRENENTATGE N° 8: Títol: Capitulum VIII	TEMPORALITZACIÓ 1ª avaluació / 2ª avaluació / 3ª avaluació (abril-maig) Nº sessions: 13	
Descripció/Justificació: <i>Continuem ampliant continguts gramaticals llatins per a poder enfrontar-se a textos cada cop més complicats i amb més vocabulari. De forma inductiva, l'alumnat entrarà en contacte amb: Mode Subjuntiu. Conjuncions CUM, UT, SI, NE. Cultura i llegat: República romana, Triunvirats.</i>		
Sabers bàsics	Competències específiques	Criteris d'avaluació
<p>Sistema llengua llatina: Morfologia: infinitiu actiu i passiu. Or Sub Subst Inf Concertat Conjunció i valors de QUOD</p>	CE 1: Elements bàsics de la llengua llatina	A1 – A2 – A3 – A4 - A5
<p>El llatí i el plurilingüisme: Evolució dels grups consonàntics -ti-+vocal: cl-, fl-, pl- Llatinismes: <i>bis, carpe diem, condicio sine qua non, gaudeamus igitur iuvenes dum sumus..., opera prima, panem et circenses, podium, quorum, tertium non datur, una voce, vis comica, viva voce, vox populi.</i></p>	CE 2: Elements lèxics llatins, etimologia, llatinismes, composició i derivació	B1 – B2 – B3 - B4

Textos llatins i la seua interpretació, traducció i producció.	CE 3: Textos llatins: interpretar, traduir i produir.	C1 – C2 – C3 – C4 – C5
Roma i la seua pervivència: Etapas històriques de Roma (I): Fundació de Roma. Època monàrquica.	CE 4: Cultura llatina i el seu llegat.	D1 – D2 – D3 – D4
	CE 5: Patrimoni i llegat.	

SITUACIÓ D'APRENENTATGE N° 9: Títol: Capitulum IX	TEMPORALITZACIÓ 1ª avaluació / 2ª avaluació / <u>3ª avaluació</u> (maig-juny) Nº sessions: 12	
Descripció/Justificació: <i>Continuem ampliant continguts gramaticals llatins per a poder enfrontar-se a textos cada cop més complicats i amb més vocabulari. De forma inductiva, l'alumnat entrarà en contacte amb: Verbs deponents, verbs irregulars EO i FERRO. Memorandum morfologia verbal, nominal i adjectival. Memorandum subordinació. Cultura i llegat: Imperi Romà: Principat i Dominat. Caiguda imperi Romà.</i>		
Sabers bàsics	Competències específiques	Criteris d'avaluació
Sistema llengua llatina: – Verbs deponents. – Verbs irregulars EO i FERRO.	CE 1: Elements bàsics de la llengua llatina	A1 – A2 – A3 – A4 – A5
El llatí i el plurilingüisme: <i>Memorandum: totum revolutum.</i>	CE 2: Elements lèxics llatins, etimologia, llatinismes, composició i derivació	B1 – B2 – B3 – B4
Textos llatins i la seua interpretació, traducció i producció.	CE 3: Textos llatins: interpretar, traduir i produir.	C1 – C2 – C3 – C4 – C5
Roma i la seua pervivència: Imperi Romà: Principat i dominat. Caiguda de l'Imperi Romà.	CE 4: Cultura llatina i el seu llegat.	D1 – D2 – D3 – D4
	CE 5: Patrimoni i llegat.	

11. VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	PERCENTATGE	INSTRUMENTS
CE 1: Elements bàsics de la llengua llatina	20,00%	<ul style="list-style-type: none"> - Apunts de les declinacions i conjugacions. - Exercicis de declinació i conjugació en classe. - Exercicis de declinació i conjugació a la prova escrita.
CE 2: Elements lèxics llatins, etimologia, llatinismes, composició i derivació	10,00%	<ul style="list-style-type: none"> - Exercicis d'evolució i llatinismes al dossier. - Exercici d'evolució i llatinismes a la prova escrita.
CE 3: Textos llatins: interpretar, traduir i produir.	50,00%	<ul style="list-style-type: none"> - Exercicis d'interpretació, traducció i producció de textos llatins al dossier. - Exercicis d'interpretació, traducció i producció de textos llatins a la prova escrita.
CE 4: Cultura llatina i el seu llegat.	10,00%	<ul style="list-style-type: none"> - Exposicions sobre temes de cultura i història. - Qüestions en el dossier. - Qüestions a les proves escrites. - Treball de recerca i comprensió.
CE 5: Patrimoni i llegat.	10,00%	<ul style="list-style-type: none"> - Prova escrita del llibre de lectura. - Taller 1r ESO sobre mitologia. - Participació en les activitats extraescolars i complementàries.

Instruments de recollida d'informació.

- 3 proves escrites, una per cada situació d'aprenentatge amb varietat de qüestions sobre les 5 competències específiques.
- Prova de lectura.
- Activitats de llatí viu (oral i escrit).
- Dossier amb qüestions sobre les 5 competències específiques.
- Participació en les activitats extraescolars i complementàries.
- Exposicions i treballs de recerca.
- Taller 1r ESO sobre mitologia.

criteris de qualificació.

L'avaluació és continua i sumativa (control diari i continuat de l'evolució de l'alumnat). No es realitzaran proves de recuperació de cap instrument de recollida d'informació ni de trimestres.

Nota trimestral:

Cada situació d'aprenentatge tindrà una qualificació màxima de 10 punts (veure quadre valoració progrés alumnat). Cada trimestre està conformat per tres situacions d'aprenentatge amb una valoració ascendent atenent a la dificultat i la ampliació de continguts.

La qualificació final del trimestre es calcularà de la següent manera:

1ª situació d'aprenentatge: 20%

2ª situació d'aprenentatge: 30%

3ª situació d'aprenentatge: 50%

Nota final:

1ª avaluació: 20%

2ª avaluació: 30%

3ª avaluació: 50%

Acompanyarà a la qualificació quantitativa un comentari qualitatiu destacant l'esforç, treball, assistència, adquisició de coneixements, actitud a l'aula...

Exemples:

- SEMPRE / A VEGADES / HA DE: Participa activament i voluntàriament en classe i en les activitats que proposa el professorat (treballs voluntaris, extraescolars...)
- SEMPRE / A VEGADES / HA DE: Presenta els materials i les activitats ordenades (exercicis, quadern, treballs, mapes, làmines...) correctament i en temps.
- És una persona BASTANT / PROU / POC autònoma en relació a la feina, a la recerca de respostes i solucions, a la recerca d'informació...
- Progressa ADEQUADAMENT / LENTAMENT en l'adquisició de competències i en l'assoliment dels objectius de la matèria.
- SEMPRE / A VEGADES / HA DE: S'esforça i es coordina adequadament en el treball d'equip.
- SEMPRE / A VEGADES / HA DE: Col·labora i ajuda els seus companys.
- Es detecten DIFICULTATS de ... comprensió i expressió / lectoescriptura / en memòria, atenció, concentració... / en relacions socials / en gestió del temps / en hàbits d'estudi / en tècniques d'estudi...
- Ha d'arribar amb puntualitat a totes les classes.

Estratègies per al reforç i plans de recuperació per a la matèria suspesa.

Prova extraordinària: L'alumnat que ho haja superat la matèria amb un 5 com a

qualificació final de curs, podrà superar la matèria amb una prova escrita amb qüestions sobre les cinc competències específiques seguint el model d'exàmens de tot el curs.

12. RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

Hi ha que garantir que l'alumnat que precise una atenció diferent a l'ordinària pugui rebre les mesures adients i particulars per a aconseguir els objectius establerts per a l'etapa de batxillerat i adquireixi les competències corresponents.

S'establiran les mesures de flexibilització i les alternatives metodològiques d'accessibilitat que precise (Nivell II-III-IV segons el cas): adaptació del material, facilitar l'accés a la informació i a les TIC, adaptació de temps o material durant les proves... Tutories, classes de reforç, material adaptat, accés a plataformes digitals... seran algunes de les mesures que s'acoplaran a les necessitats de cada estudiant.

En el cas d'alumnat amb NESE, es podrà establir l'exenció de la qualificació i la flexibilització de la durada de l'etapa.

En el cas d'altres capacitats, se li ampliarà el temari per al seu enriquiment curricular.

13. AVALUACIÓ DEL PROCÉS D'ENSENYAMENT I DE LA PRÀCTICA DOCENT

Amb la consecució de continguts es farà una autoavaluació del procés d'ensenyament-aprenentatge. El propi alumnat indicarà les deficiències en la metodologia i marcarà quines necessitats i quins canvis necessita la programació i la metodologia emprada a l'aula.

El professorat també avaluarà els processos d'ensenyament i la seua pròpia pràctica docent amb l'objectiu de millorar-lo, modificar-lo i adequar-lo a les característiques específiques i a les necessitats educatives de l'alumnat.

S'avaluarà a meitat i a final de curs atenent un especial interès en els aprenentatges lograts per l'alumnat, la consecució de la programació, la idoneïtat de la metodologia i els materials curriculars, l'adequació de les situacions i espais d'aprenentatge i criteris d'avaluació a les característiques i necessitats de l'alumnat.

Annex I: Avaluació de la pràctica docent.

Nota Final: *Les activitats complementàries i extraescolars associades a la matèria, així com el Pla Lector, es presentaran en documents independents a aquesta proposta pedagògica.*

ANNEX I: AVALUACIÓ PRÀCTICA DOCENT

PLANIFICACIÓ DE LA MATÈRIA	0-5	PROPOSTES DE MILLORA
Explicació a inici de curs de la forma de treball: distribució de continguts, criteris d'avaluació, material necessari, possibles activitats extraescolars, lectures previstes...		
Programa l'assignatura tenint en compte el currículum LOMLOE: situacions i espais d'aprenentatge, criteris, perfil d'eixida...		
Distribució ben planificada del temps: unitats, proves escrites, eixides...		
Selecció i seqüenciació progressiva dels continguts de la programació d'aula tenint en compte les particularitats del grup.		
Activitats i estratègies d'aprenentatge ben organitzades i coherents amb el nivell assolit.		
Classes amenes, interessants amb activitats i recursos ajustats a la programació d'aula i a les necessitats i als interessos de l'alumnat.		
Criteris, procediments i els instruments d'avaluació i autoavaluació que permeten fer el seguiment del progrés d'aprenentatge dels seus alumnes i alumnes.		
Es coordina amb el professorat d'altres departaments que puguin tenir continguts afins a la seua assignatura.		

DOCENT	0-5	PROPOSTES DE MILLORA
Organitza el temps de cada unitat i prova escrita a l'inici de cada trimestre.		
Proporciona un pla de treball al principi de cada unitat.		
Relaciona les situacions d'aprenentatge amb aplicacions reals o amb la seua funcionalitat.		
Informa sobre els progressos aconseguits i les dificultats oposades.		
Relaciona els continguts i les activitats amb els interessos de l'alumnat.		
Estimula la participació activa dels estudiants en classe.		
Promou la reflexió dels temes tractats.		
Presenta una relació cordial i accessible a l'alumnat.		
Assisteix normalment a classe.		
És puntual.		

DESENVOLUPAMENT DE L'ENSENYAMENT	0-5	PROPOSTES DE MILLORA
Resumeix les idees fonamentals abans de passar a una nova unitat o tema amb mapes conceptuals, esquemes.		
Quan introdueix conceptes nous, els relaciona, si és possible, amb els ja coneguts; intercala preguntes aclaridores; posa exemples...		
Té predisposició per a aclarir dubtes i oferir assessories dins i fora de les classes.		
Utilitza ajuda audiovisual o d'un altre tipus per a recolzar els continguts en l'aula.		
Promou el treball cooperatiu i manté una comunicació fluïda amb els estudiants.		
Desenvolupa els continguts d'una forma ordenada i comprensible per a l'alumnat.		
Planteja activitats que permeten l'adquisició dels sabers bàsics mitjançant situacions d'aprenentatges variades, interessants i lúdiques.		
Planteja activitats grupals i individuals.		

PROCÉS D'APRENENTATGE-ENSENYAMENT	0-5	PROPOSTES DE MILLORA
Realitza l'avaluació inicial al principi de curs per a ajustar la programació al nivell dels estudiants.		
Detecta els coneixements de l'alumnat i els fomenta i aprofita en l'evolució de l'ensenyament.		
Revisa, amb freqüència, els treballs proposats en l'aula i fora d'ella.		
Proporciona la informació necessària sobre la resolució de les tasques i com pot millorar-les.		
Corregeix i explica de forma habitual els treballs i les activitats dels alumnes i les alumnes, i dona pautes per a la millora dels seus aprenentatges.		
Utilitza suficients criteris d'avaluació que atenguen de manera equilibrada l'avaluació dels diferents continguts.		
Afavoreix els processos d'autoavaluació i coavaluació.		
Proposa noves activitats que faciliten l'adquisició d'objectius quan aquests no han sigut aconseguits suficientment.		
Proposa noves activitats de major nivell quan els objectius han sigut aconseguits amb suficiència.		
Utilitza diferents tècniques d'avaluació en funció dels continguts, el nivell dels estudiants, etc.		
Justifica la nota de les proves escrites.		